

w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, wyraża:

negatywną opinię

w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie:

1. Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki. Wskazać natomiast należy, że uczelnia nie może zwolnić studenta z praktyki. Może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też wymaganej kategorii naukowej.
2. Sposób doboru kandydatów na studia jest nieprecyzyjny. Określono bowiem, że „Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika powinien posiadać kwalifikacje oraz kompetencje niezbędne do podjęcia studiów na tym kierunku. Kandydat powinien posiadać w szczególności następujące kwalifikacje oraz kompetencje: ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, posługuje się biegle językiem polskim, posiada umiejętność analizy tekstu, wyszukiwania i interpretowania danych, posiada umiejętność logicznego myślenia, posługuje się technologiami cyfrowymi (obsługuje komputer, tworzy, obrabia, przesyła pliki), korzysta z Internetu, potrafi pracować w grupie, potrafi formułować wypowiedzi ustne i pisemne, publicznie prezentować efekty swojej pracy, jest zdeterminowany w chęci pogłębiania swojej wiedzy, jest samodzielny w rozwijaniu swoich zainteresowań”. Nie wskazano jednak w jaki sposób te kompetencje mają być sprawdzone w procesie rekrutacji.

3. W proponowanej obsadzie zajęć stwierdzono nieprawidłowości związane z powierzaniem zajęć. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w załączniku nr 2 do uchwały.
4. W przypadku praktyk, niezgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) oszacowano nakład pracy studenta. Zgodnie z przytoczonym przepisem jeden punkt ECTS wymaga nakładu pracy studenta w wymiarze od 25 do 30 godzin. Dla przykładu w przypadku 960 godzin praktyk zawodowych studentowi przypisano jedynie 20 punktów ECTS.
5. Osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla zajęć dla studiów prowadzonych w profilu praktycznych jest w wielu przypadkach niemożliwe, gdyż liczba zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w szczególności ćwiczeń, jest zbyt mała aby osiągnąć założone efekty uczenia się. Dla przykładu w przypadku zajęć: *podstawy pedagogiki ogólnej, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza* przewidziano w formie stacjonarnej 60 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń) i 140 pracy własnej studenta, w formie niestacjonarnej – 48 z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (24 godzin wykładów i 24 godzin ćwiczeń) i 152 pracy własnej studenta.
6. Liczba miejsc odbywania praktyk jest niewystarczająca dla planowanej liczby studentów. Wykaz placówek oferujących możliwość realizowania praktyk zawodowych studentom wnioskowanego kierunku studiów obejmować powinien zgodnie z opisem 5 instytucji, a zawiera jedynie wskazanie Szkoły nr 379 w Warszawie, która deklaruje przyjęcie 30 studentów, Liceum im Lisa Kuli (15 studentów) oraz Bursy Szkolnej nr 4 (10 studentów) co nie gwarantuje osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, jako że studenci II i III roku realizujący praktyki potrzebują 60 miejsc na realizację.
Należy też zwrócić uwagę, iż w kontekście opisu sylwetki absolwenta i wskazywanych potencjalnych miejsc pracy oraz miejsc odbywania praktyk studenckich (instytucje podlegające Ministerstwu Edukacji Narodowej) widoczna jest niespójność, co może skutkować wprowadzeniem przyszłego studenta w błąd odnośnie do jego kwalifikacji po ukończeniu studiów. Wnioskodawca wymienia instytucje, w których absolwenci specjalności *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza* będą mogli podjąć pracę. Są to według Wnioskodawcy wszelkiego rodzaju placówki oświatowe: przedszkola, szkoły, internaty, świetlice, kluby, ośrodki wychowawcze, ogniska, pogotowia opiekuńcze. Należy podkreślić, że absolwenci pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej nie będą nauczycielami w świetle obowiązujących przepisów prawnych i nie znajdą zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w placówkach podlegających MEN, co powinno być jasno zakomunikowane w warunkach rekrutacji. Będą pedagogami - wychowawcami, co nie wyklucza w przyszłości możliwości nabycia przez nich kwalifikacji nauczycielskich. W oświadczeniu Rektora WSB zawarte jest zapewnienie o podjęciu w przyszłości starań o uruchomienie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przy konieczności spełnienia obowiązujących warunków ustawowych.

Uchwała nr 643/2020
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 3 września 2020 r.

§ 2

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Bankowej w Warszawie

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
10.09.2020

Krzysztof Diks

Opinia I zespołu nauk społecznych

prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia

w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni

Nazwa kierunku studiów: pedagogika

Poziom studiów: studia pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Forma studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni wnioskującej o pozwolenie na utworzenie studiów: Wyższa Szkoła Bankowa w Warszawie

Warszawa, 2020

I zespół nauk społecznych, prowadzący działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, **wyraża negatywną opinię** w związku z tym, że nie są spełnione warunki prowadzenia studiów na kierunku pedagogika na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów recenzowania wniosków o pozwolenie na utworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu (w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni oraz mieszczą się w dyscyplinie pedagogika, do której kierunek jest przyporządkowany, uwzględniają postęp w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną, do której jest przyporządkowany kierunek. Efekty uczenia się pozwalają na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi praktycznemu.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla zajęć dla studiów prowadzonych w profilu praktycznych jest w wielu przypadkach niemożliwe, gdyż liczba zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, w szczególności ćwiczeń, jest zbyt mała aby osiągnąć założone efekty uczenia się. Dla przykładu w przypadku zajęć: *podstawy pedagogiki ogólnej, pedagogika opiekuńczo-wychowawcza* przewidziano w formie stacjonarnej 60 godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (30 godzin wykładów i 30 godzin ćwiczeń) i 140 pracy własnej studenta, w formie niestacjonarnej – 48 z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich (24 godzin wykładów i 24 godzin ćwiczeń) i 152 pracy własnej studenta.

Zastrzeżenia budzą zasady zaliczania praktyk zawodowych, gdyż Wnioskodawca przewiduje możliwość zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki z jednoczesnym jej zaliczeniem na podstawie pracy zawodowej. Jest to niezgodne z przepisami prawa. Uczelnia nie może bowiem zwolnić studenta z praktyki, może natomiast – pod pewnymi warunkami określonymi w art. 71 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) – potwierdzić studentowi efekty uczenia się uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów. Wnioskodawca nie spełnia warunków określonych w art. 71 powołanej wyżej ustawy w odniesieniu do wnioskowanego kierunku, ponieważ będąc na etapie składania wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku bezpieczeństwo państwa na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym w sposób oczywisty nie posiada pozytywnej oceny jakości kształcenia na tych studiach. Wnioskodawca nie posiada też wymaganej kategorii naukowej.

W przypadku praktyk, niezgodnie z art. 67 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) oszacowano nakład pracy studenta. Zgodnie z przytoczonym przepisem jeden punkt ECTS wymaga nakładu pracy studenta w wymiarze od 25 do 30 godzin. Dla przykładu w przypadku 960 godzin praktyk zawodowych studentowi przypisano jedynie 20 punktów ECTS.

Liczba miejsc odbywania praktyk jest niewystarczająca dla planowanej liczby studentów. Wykaz placówek oferujących możliwość realizowania praktyk zawodowych studentom wnioskowanego kierunku studiów obejmować powinien zgodnie z opisem 5 instytucji,

a zawiera jedynie wskazanie szkoły nr 379 w Warszawie, która deklaruje przyjęcie 30 studentów, Liceum im Lisa Kuli (15 studentów) oraz Bursy Szkolnej nr 4 (10 studentów) co nie gwarantuje osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku pedagogika w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, jako że studenci II i III roku realizujący praktyki potrzebują 60 miejsc na realizację.

Należy też zwrócić uwagę, iż w kontekście opisu sylwetki absolwenta i wskazywanych potencjalnych miejsc pracy oraz miejsc odbywania praktyk studenckich (instytucje podlegające Ministerstwu Edukacji Narodowej) widoczna jest niespójność, co może skutkować wprowadzeniem przyszłego studenta w błąd co do jego kwalifikacji po ukończeniu studiów. Wnioskodawca wymienia instytucje, w których absolwenci specjalności *pedagogika opiekuńczo-wychowawcza* będą mogli podjąć pracę. Są to według Wnioskodawcy wszelkiego rodzaju placówki oświatowe: przedszkola, szkoły, internaty, świetlice, kluby, ośrodki wychowawcze, ogniska, pogotowia opiekuńcze. Należy podkreślić, że absolwenci pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej nie będą nauczycielami w świetle obowiązujących przepisów prawnych i nie znajdą zatrudnienia na stanowisku nauczyciela w placówkach podlegających MEN, co powinno być jasno zakomunikowane w warunkach rekrutacji. Będą pedagogami - wychowawcami, co nie wyklucza w przyszłości możliwości nabycia przez nich kwalifikacji nauczycielskich. W oświadczeniu Rektora WSB zawarte jest zapewnienie o podjęciu w przyszłości starań o uruchomienie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela przy konieczności spełnienia obowiązujących warunków ustawowych

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Sposób doboru kandydatów na studia jest nieprecyzyjny. Określono bowiem, że „Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku Pedagogika powinien posiadać kwalifikacje oraz kompetencje niezbędne do podjęcia studiów na tym kierunku. Kandydat powinien posiadać w szczególności następujące kwalifikacje oraz kompetencje: ma podstawową wiedzę o charakterze nauk społecznych, posługuje się biegle językiem polskim, posiada umiejętność analizy tekstu, wyszukiwania i interpretowania danych, posiada umiejętność logicznego myślenia, posługuje się technologiami cyfrowymi (obsługuje komputer, tworzy, obrabia, przesyła pliki), korzysta z Internetu, potrafi pracować w grupie, potrafi formułować wypowiedzi ustne i pisemne, publicznie prezentować efekty swojej pracy, jest zdeterminowany w chęci pogłębiania swojej wiedzy, jest samodzielny w rozwijaniu swoich zainteresowań”. Nie wskazano jednak w jaki sposób te kompetencje mają być sprawdzone w procesie rekrutacji.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Korekty wymaga jednakże obsada przedmiotu *metody badań pedagogicznych*, gdyż zaproponowany do prowadzenia przedmiotu nauczyciel akademicki nie posiada dorobku naukowego korespondującego z prowadzonym przedmiotem. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają transparentne i adekwatne do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć zasady doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, realizowaną z udziałem studentów, oraz wykorzystywanie wyników oceny w doskonaleniu kadry, jak również kreowanie warunków stymulujących kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura dydaktyczna, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia, są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym opanowanie umiejętności praktycznych i przygotowanie do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu.

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne, dokonywane z udziałem studentów przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i informatycznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, środków i pomocy dydaktycznych, zasobów bibliotecznych, informacyjnych i edukacyjnych oraz wykorzystywanie wyników przeglądów w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Koncepcja kształcenia jest zgodna z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, zapewniające studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie znajomości języka obcego.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Wsparcie studentów w procesie uczenia się przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają systematyczne przeglądy systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku, systematyczne oceny publicznego dostępu do informacji, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, oraz wykorzystywanie wyników ocen w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Planowane działania na rzecz doskonalenia programu studiów uwzględniają zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz systematyczne oceny programu studiów oparte na wynikach analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie programu studiów i jakości kształcenia. Planowane działania na rzecz

doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia uwzględniają cykliczne zewnętrzne oceny jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.